

Valira

Surt del cercle lacustre dels Pessons, i s'ajunta amb el Segre prop de Castellciutat. Chevalier diu que el seu curs té de 47 a 48 Kmts.; efectivament, mesura **47'65** Kmts. Vidal solament li'n posa 40.

Cartografia: *Andorra i Ige* full 215.

* * *

Per cloure aquestes bréus notes hem de fer constar que no tenim pas la pretensió de que els resultats ací descrits tan succintament siguin els definitius; ben al contrari, estem convençuts que amb el temps, quan es disposi de millor documentació, caldrà segurament modificar-los. De totes maneres creiem, però, haver determinat amb una aproximació ara suficient, la via que fan les laborioses aigües dels rius catalans mentre escampen el progrés i la riquesa per tota la nostra pàtria.

Josep M. PUCHADES

Modificació del relleu i de la configuració del terreny

La forma i el relleu de la superfície de la terra es transformen pausadament i d'una manera contínua a causa de l'actuació dels agents de la dinàmica interna i dels de la dinàmica externa.

Aquests agents solen ésser a la vegada destructors i constructors. Els moviments orogènics aixequen els terrenys en uns llocs, exposant-los a la destrucció pels elements intempèrics, i els esfondren en altres, on seran recoberts per la runa baixada de les muntanyes; les explosions volcàniques, a l'ensem que es queixen l'escorça, amb les seves laves i escòries cobreixen els terrenys del seu entorn amb noves capes que engrosseixen la *litòsfera* pel defora; les aigües meteoriques desmantellen les muntanyes i planures transportant les desferres al fons de la mar o dels llacs on hi formen nous dipòsits; les geleres llimen les roques i omplenen les valls amb els productes de destrucció dels cimals de les muntanyes.

Les marors oceàniques enrunen els caps i els escantellats, i, o bé llencen